

P R E D L O G O S N O V E
ZA VOĐENJE PREGOVORA

I

ZAKLJUČIVANJE ADMINISTRATIVNOG ARANŽMANA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I
EVROPSKE KOMISIJE O UPUĆIVANJU CRNOGORSKIH SLUŽBENIKA U EVROPSKU
KOMISIJU

Podgorica, jul 2026. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje Administrativnog aranžmana sadržan je u odredbi člana 15, stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora, na principima o pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100, tačka 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA EVROPSKOM UNIJOM I EVROPSKOM KOMISIJOM

Crna Gora je u decembru 2010. godine postala kandidat za članstvo u Evropskoj uniji (EU), a pregovore sa EU je zvanično otpočela 29. juna 2012. godine. Crna Gora je 15. oktobra 2007. godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), koji je nakon ratifikacije od strane zemalja članica EU na snagu stupio 1. maja 2010. godine. U međuvremenu je primjenjivan Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima, koji je na snagu stupio 1. januara 2008. godine. U dosadašnjem toku pregovora otvoreni su pregovori u ukupno 33 pregovaračka poglavlja, od čega je privremeno zatvoreno osamnaest.

Kao država kandidat, Crna Gora od EU dobija finansijsku pomoć u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA).

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE ADMINISTRATIVNOG ARANŽMANA

Imajući u vidu ubrzanje pregovaračkog procesa i sve izvjesnije pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, Vlada Crne Gore posvećena je ispunjenju svih obaveza na putu pristupanja, a značajnu ulogu imaju državni službenici i njihovi ojačani kapaciteti, znanja i vještine. Ministarstvo javne uprave nadležno je za sprovođenje javnih politika u oblasti službeničkog sistema. Pored toga, jedan od strateških ciljeva Strategije reforme javne uprave 2022-2026 je osiguranje profesionalne javne uprave, kroz unapređenje znanja, vještina i kompetencija državnih službenika na centralnom i lokalnom nivou, omogućavajući im da unaprijede efikasnost pružanja kvalitetnih javnih usluga.

Nakon završetka pregovora i punopravnog članstva u EU, Crna Gora će imati obavezu delegiranja svojih predstavnika u sve institucije Evropske unije. Takođe, predstavnici crnogorske administracije nakon završetka pregovora imaće mogućnost da konkurišu za poslove u evropskim institucijama, što dodatno ukazuje na potrebu jačanja kapaciteta u ovoj oblasti.

Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo javne uprave, u novembru 2023. godine, uputili su pismo Generalnom direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju Evropske komisije i Generalnom direktoratu za ljudske resurse i bezbjednost, u kojem se izražava zainteresovanost za učešće Crne Gore u programima Evropske komisije (Komisija) Delegirani nacionalni eksperti (SNE)¹ i Nacionalni eksperti na stručnom osposobljavanju (NEPT)². Nakon toga, u junu 2024. godine, Stephen Quest, generalni direktor Direktorata za ljudske resurse i bezbjednost, potvrdno je odgovorio ministru javne uprave mr

¹ Seconded National Experts

² National Experts in Professional Training

Marashu Dukaju, navodeći neophodne korake za potpisivanje ovog Administrativnog aranžmana, čime se stiču uslovi za učešće crnogorskih službenika u ovim programima.

Praktična iskustva, ekspertiza, podsticanje dijaloga i razumijevanje funkcionisanja institucija EU koji se nudi kroz navedene programe omogućava crnogorskim državnim službenicima da stečena znanja u svom daljem profesionalnom djelovanju u Crnoj Gori primijene u praksi. S druge strane, ove inicijative omogućavaju Evropskoj komisiji da iskoristi znanja i različite perspektive državnih službenika koji učestvuju u programima.

IV OSNOVNA PITANJA I BITNI ELEMENTI KOJE MEĐUNARODNI ARANŽMAN SADRŽI

Privremeno raspoređivanje crnogorskih službenika u okviru programa SNE i NEPT sprovodiće se u skladu sa Odlukom Komisije C(2008)6866 kojom se utvrđuju pravila o upućivanju nacionalnih eksperata i nacionalnih eksperata na stručnom usavršavanju u Komisiji (Odluka) i izmjenama i dopunama Odluke od 29. januara 2010. godine.

Crnogorski službenici na centralnom i lokalnom nivou mogu biti privremeno raspoređeni u Evropsku komisiju na period od 3 do 5 mjeseci u okviru programa NEPT, dok raspoređivanje u okviru programa SNE ne bi trebalo da traje duže od dvije godine, u skladu sa Odlukom Komisije C(2008)6866.

Dodatno obrazovanje, odnosno posebno stručno usavršavanje državnih službenika u Crnoj Gori uređeno je i članom 88 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (Službeni list CG br. 2/2018, 34/2019, 8/2021, 37/2022 - Odluka US CG i 82/2025). Prava i obaveze državnog službenika koji je stekao pravo na dodatno obrazovanje, odnosno posebno stručno usavršavanje uređuju se ugovorom između starješine državnog organa i državnog službenika.

Procedura odabira kandidata za učešće u programima u skladu je sa opštim pravilima definisanim Odlukom Komisije C(2008)6866, koja se primjenjuju na privremeno raspoređivanje u Evropsku komisiju, odnosno podrazumijevaju utvrđivanje da li postoji sukob interesa kao i bezbjednosnu provjeru kandidata.

Upućivanje crnogorskih službenika u Evropsku komisiju neće mijenjati njihov radno-pravni status, budući da oni ostaju zaposleni u organima crnogorske administracije. Naknada za vrijeme upućivanja definiše se posebnim ugovorom zaključenim između učesnika i njegove matične institucije u Crnoj Gori, u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom. Po isteku perioda upućivanja, službenici se vraćaju na rad u nacionalnu administraciju. Tokom trajanja upućivanja, poslodavac učesnika u programima SNE i NEPT obavezuje se da obezbijedi kontinuitet svih relevantnih socijalnih prava službenika, uključujući naročito prava iz sistema socijalnog i penzijskog osiguranja, u skladu sa važećim propisima Crne Gore, te da o tome dostavi Evropskoj komisiji odgovarajuće potvrde i informacije.

V STAVOVI I MIŠLJENJA ZAJNTERESOVANIH ORGANA

U postupku pripreme Nacrta ovog aranžmana, zatraženo je mišljenje Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva finansija i Ministarstva evropskih poslova, koja se daju u prilogu.

VI PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE ARANŽMANA

Za izvršenje Administrativnog aranžmana između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o upućivanju crnogorskih službenika u Evropsku komisiju nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Zaključenjem ovog Administrativnog aranžmana uspostavlja se pravni osnov za učešće crnogorskih službenika u programima SNE i NEPT. Dodatno, na ovaj način omogućava se nadležnim organima da, shodno potrebama, planiraju budžetska sredstva za upućivanje službenika u navedene programe.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje navedenog aranžmana ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenja novih propisa.

Prilog: Nacrt Administrativnog aranžmana

ADMINISTRATIVNI ARANŽMAN
IZMEĐU EVROPSKE KOMISIJE I VLADE CRNE GORE O UPUĆIVANJU
CRNOGORSKIH SLUŽBENIKA U EVROPSKU KOMISIJU

Uzimajući u obzir pojačanu saradnju između Evropske unije i Crne Gore u kontekstu priprema za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i njenog statusa zemlje kandidata,

Imajući u vidu značaj jačanja crnogorske javne uprave i saradnje između Komisije i crnogorske javne uprave, posebno kroz učešće crnogorskih službenika u programima Delegirani nacionalni eksperti i Nacionalni eksperti na stručnom osposobljavanju (u daljem tekstu: „SNE“ i „NEPT“) koji se sprovode u skladu sa Odlukom Komisije (iz 12. novembra 2008), kojom se utvrđuju pravila o upućivanju nacionalnih eksperata i nacionalnih eksperata na stručnom osposobljavanju u Komisiju, Odluka Komisije C(2008) 6866“,

Komisija i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Ugovorne strane) odlučile su da potpišu ovaj Administrativni aranžman o opštem okviru i principima koji regulišu učešće crnogorskih službenika u programima Komisije SNE i NEPT.

1. Svrha upućivanja

Upućivanje podrazumijeva da službenici iz Crne Gore budu upućeni u Komisiju.

Glavna svrha upućivanja je razmjena ekspertize, podsticanje dijaloga i saradnje između Ugovornih strana, uz omogućavanje crnogorskim službenicima da steknu praktično iskustvo, razumijevanje metoda i politika rada Komisije, kao i svakodnevnog rada i istovremeno, da Komisija iskoristi znanje i različite perspektive učesnika.

2. Pravila koja se primjenjuju na upućivanja

Osim ako ovim Administrativnim aranžmanom nije drugačije određeno, upućivanja crnogorskih službenika uređuju se pravilima koja se primjenjuju na upućivanje nacionalnih eksperata i nacionalnih eksperata na stručnom osposobljavanju u Komisiju, Odluka Komisije C(2008) 6866.

Tokom trajanja upućivanja, učesnicima iz reda službenika u Komisiji se dodjeljuje status SNE ili NEPT, u skladu sa Odlukom Komisije C(2008) 6866.

Shodno ovom Administrativnom aranžmanu, službenici iz crnogorske državne ili lokalne samouprave mogu biti upućeni kao NEPT u Komisiju na period od tri do pet mjeseci. U principu,

upućivanje nacionalnih eksperata ne bi trebalo da traje duže od dvije godine, čime se obezbjeđuje povratak službenika u matičnu administraciju i prenošenje stečenog iskustva.

Komisija namjerava da otvori pozicije za SNE i NEPT programe, u skladu sa interesima Komisije i pod uslovom službe da Komisije ne mogu identifikovati postojanje sukoba interesa u vezi sa zaduženjima SNE ili NEPT. Komisija namjerava da obavještava Ministarstvo vanjskih poslova, posredstvom Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji o upražnjenim mjestima za SNE i o NEPT pozivima koji su dostupni crnogorskim službenicima. Postupak selekcije sprovodiće se u skladu sa standardnom procedurom za upućivanja u Komisiju. Upućivanja će se realizovati tek nakon što izabrani kandidat prođe neophodne bezbjednosne provjere (u skladu sa članom 7(5) Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443) i nakon što nadležno odjeljenje Komisije koje prima učesnika sprovede preporuke koje proizilaze iz tih provjera.

Upućivanje u Komisiju ne utiče na radno-pravni status učesnika, koji ostaju zaposleni i primaju naknadu od crnogorske administracije, te se po isteku upućivanja vraćaju u javnu administraciju. Tokom trajanja upućivanja, crnogorske institucije u kojima su SNE i NEPT zaposleni, obezbijediće da službenici koji učestvuju u programima nastave da uživaju sva relevantna socijalna prava (naročito prava iz oblasti socijalnog i penzijskog osiguranja) koja su im obezbijeđena u okviru crnogorske uprave, te će relevantne informacije dostaviti Komisiji.

3. Izbjegavanje bilo kakvog sukoba interesa i dužnost lojalnosti

Nadležna odjeljenja Komisije, učesnik i crnogorska institucija iz koje je upućen, dužni su da obezbijede da ne postoji sukob interesa u vezi sa dužnostima koje su im dodijeljene tokom upućivanja u Komisiju, te da učesnici obavljaju svoje dužnosti i ponašaju se isključivo u interesu Unije. Ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila, a naročito članove 6 i 7 Odluke C(2008) 6866 kojom se utvrđuju pravila o upućivanju nacionalnih eksperata i nacionalnih eksperata na stručnom osposobljavanju u Komisiju, SNE i NEPT je zabranjeno da tokom obavljanja svojih dužnosti postupaju u vezi sa bilo kojim pitanjem u kojem imaju neposredan ili posredan lični interes koji bi mogao ugroziti njihovu nezavisnost. Pored toga, učesnici su dužni da se, tokom upućivanja i nakon njegovog završetka, pridržavaju pravila Komisije u vezi sa neovlašćenim otkrivanjem informacija, uključujući Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443 i 2015/444.

4. Primjena Administrativnog aranžmana

Ovaj Administrativni aranžman primjenjuje se na upućivanja obuhvaćena Odlukom Komisije C(2008)6866 kojom se utvrđuju pravila o upućivanju nacionalnih eksperata i nacionalnih eksperata na stručnom osposobljavanju u Komisiji.

Ovaj Administrativni aranžman potpisuje Komesar za budžet, borbu protiv prevara i javnu upravu Evropske komisije ili lice koje on ovlasti i ministar javne uprave u Crnoj Gori i stupa na snagu nakon što crnogorska strana dostavi obavještenje o ispunjenju potrebnih procedura. Može se mijenjati uz obostranu saglasnost Ugovornih strana.

Revizija Administrativnog aranžmana će se obaviti nakon dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu. Bilo koja od Ugovornih strana može obavijestiti drugu Ugovornu stranu u bilo koje

vrijeme o svojoj namjeri da raskine Administrativni aranžman najmanje 6 mjeseci prije. Prestanak ovog Administrativnog ugovora ne bi trebalo da utiče na upućivanja koje su već otpočela.

5. Ostali uslovi i odredbe

Ovaj Administrativni aranžman ne predviđa nikakve finansijske obaveze za bilo koju Ugovornu stranu. Svaka zajednička aktivnost sprovedena na osnovu ovog Administrativnog aranžmana uslovljena je dostupnošću odobrenih sredstava i drugih resursa, uključujući ljudske resurse, kao i sprovođenjem internih procedura odobravanja Ugovornih strana.

Svaka Ugovorna strana dužna je da poštuje povjerljivost i tajnost dokumenata, informacija i drugih podataka primljenih od ili dostavljenih drugoj Ugovornoj strani tokom sprovođenja ovog Administrativnog aranžmana, u skladu sa sopstvenim internim pravilima. Ugovorne strane nastaviće da primjenju povjerljivost i nakon isteka upućivanja u okviru ovog Administrativnog aranžmana.

Ovaj Administrativni aranžman nije namijenjen stvaranju bilo kakvih prava i obaveza za bilo koju Ugovornu stranu u smislu međunarodnog prava.

Svi sporovi koji mogu nastati u vezi sa primjenom, sprovođenjem i tumačenjem ovog Administrativnog aranžmana rješavaće se sporazumno između Ugovornih strana.

Administrativni aranžman sačinjava se i potpisuje na engleskom jeziku.

Brisel, XX XXX

ZA EVROPSKU KOMISIJU

ZA VLADU CRNE GORE

Komesar za budžet, borbu protiv prevara

Ministar javne uprave

i javnu upravu

mr Marash Dukaj

Piotr SERAFIN

ADMINISTRATIVE ARRANGEMENT
BETWEEN THE EUROPEAN COMMISSION AND THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO ON THE SECONDMENT OF MONTENEGRIN STAFF TO THE
EUROPEAN COMMISSION

Given the increased cooperation between the European Union and Montenegro in the context of preparations for Montenegro's accession to the European Union and its status as a candidate country,

Given the importance of strengthening the Montenegrin public administration and of the cooperation between the Commission and the Montenegrin public administration, in particular through the participation of Montenegrin staff in the Seconded National Experts and National Experts in Professional Training programmes (hereinafter referred respectively to as "SNEs" and "NEPTs") governed by Commission Decision of 12 November 2008 laying down rules on the secondment to the Commission of national experts and national experts in professional training [C(2008) 6866],

The Commission and the Government of Montenegro (hereinafter referred to as the 'Parties') have decided to sign this Administrative Arrangement on the general framework and principles governing the participation of Montenegrin staff in the Commission's SNEs and NEPTs programmes.

1. Purpose of the secondments

Secondments entail that staff from Montenegro are hosted by the Commission.

The main purpose of the secondments is to share expertise, foster dialogue and cooperation between the Parties while allowing for Montenegrin staff to gain practical experience and understanding of the Commission's working methods and policies as well as the day-to-day work and simultaneously, for the Commission to benefit from the knowledge and different perspectives of the participants.

2. Rules applicable to secondments

Unless otherwise provided in this Administrative Arrangement, the secondments of Montenegrin staff are governed by the rules applicable to the secondment of national experts and national experts in professional training to the Commission [Decision C(2008) 6866].

During the secondment, participating staff shall be granted the status of an SNE or NEPT in the Commission pursuant to Commission Decision C(2008) 6866.

Pursuant to this Administrative Arrangement, staff from Montenegrin national or local public administration may be seconded as NEPTs to the Commission for a period of 3 to 5 months. In principle, the secondment of national experts should not exceed 2 years, ensuring that Montenegrin staff return to their home administration and share their experience.

The Commission intends to open SNEs vacancies and the NEPTs programme to staff from Montenegro taking into account the Commission's interests and provided that no conflict of interest can be identified by Commission services in relation to the SNEs or NEPT's duties. The Commission intends to inform the Ministry of Foreign Affairs through the Mission of Montenegro to the EU of the SNEs vacancies and NEPTs exercises open to staff from Montenegro. The selection procedure will be conducted in accordance with the standard procedure for secondments to the Commission. Secondments will only take place after the selected candidate undergoes the necessary background checks (in line with Article 7(5) of Commission Decision (EU, Euratom) 2015/443) and the recommendations following such checks have been implemented by the Commission department receiving the participant.

The secondment to the Commission does not affect the employment status of the participating staff, who remain employed and remunerated by the Montenegrin administration and return to the national public administration at the end of the secondment. During the secondment, the Montenegrin administration services employing the SNE's and the NEPT's will ensure that the participating staff remain entitled to all the relevant social rights (particularly social security and pension) provided by the Montenegrin administration, and will provide the Commission with the relevant information to that effect.

3. Avoidance of any conflict of interest and duty of loyalty

The Commission departments concerned, the seconded national expert, and the Montenegrin administration from which they are seconded shall ensure that there is no conflict of interest in relation to the duties assigned while seconded to the Commission and that the seconded national expert concerned shall carry out their duties and conduct themselves solely with the interests of the Union. Without prejudice to the applicable rules, in particular Articles 6 and 7 of Decision C(2008) 6866 laying down rules on the secondment to the Commission of national experts and national experts in professional training, SNEs and NEPTs are prohibited, during the performance of their duties, from dealing with any matter in which they have a direct or indirect personal interest that could compromise their independence. In addition, the seconded national expert is required to comply with the rules of the Commission regarding the unauthorised disclosure of information during the secondment and thereafter, including Commission Decisions (EU, Euratom) 2015/443 and 2015/444.

4. Implementation of the Administrative Arrangement

This Administrative Arrangement applies to secondments covered by Commission Decision C(2008) 6866 laying down rules on the secondment to the Commission of national experts and national experts in professional training.

This Administrative Arrangement will be signed by the Commissioner for Budget, Anti-Fraud and Public Administration of the European Commission or by the person designated by him and by the Minister of Public Administration of Montenegro, and will enter into force after the notification on the fulfilment of the necessary procedures by the Montenegrin side. It may be amended, by mutual consent, through an exchange of letters between both Parties.

A review of the Administrative Arrangement will take place after 2 years starting from the date of its entry into force. Either of the Parties can notify the other Party at any time of its intention to terminate the Administrative Arrangement with 6 months' notice. The termination of this Administrative Arrangement should not affect the secondments already in progress.

5. Miscellaneous terms and conditions

This Administrative Arrangement does not entail any financial commitments on either Party. Any collaborative activity carried out pursuant to this Administrative Arrangement is subject to the availability of appropriated funds and other resources, including human resources, and subject to the Parties' internal approval processes.

Each Party will observe the confidentiality and secrecy of documents, information and other data received from or disclosed to the other Party in the implementation of this Administrative Arrangement in accordance with its internal rules. The Parties will continue applying the confidentiality even after the secondment under this Administrative Arrangement comes to an end.

This Administrative Arrangement is not intended to create any legal rights or obligations in respect of either Party under international law.

Any disputes that may arise regarding the application, implementation and interpretation of this Administrative Arrangement should be settled amicably by the Parties.

The administrative Arrangement shall be drawn up and signed in English language.

Brussels, XXX

FOR THE EUROPEAN COMMISSION

**FOR THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO**

Minister of Public Administration